

KORRALDUS

10.12.2025 nr 13-5/25-139

Loa andmisest keeldumine (Järsi küla, Kangla)

Maa- ja Ruumiamet palus 27.11.2025 kirjaga nr 7-1/25/17811 Eesti Geoloogiateenistuse seisukohta maardlaga kattuv alal Harju maakonnas Raasiku vallas Järsi külas asuva Kangla katastriüksuse (tunnus 65101:003:068) võõrandamiseks kasutusvaldajale.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 1 punkt 3 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutuse, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus, luba. Luba tuleb taotleda muu hulgas maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seaduse § 3 lõikes 2 sätestatud juhul.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Kangla katastriüksus (tunnus 65101:003:068) kattub valdavas enamuses Peningi turba maardla (registrikaart nr 236) hästilagunenud turba passiivse reservvaru plokiga 16 ja hästilagunenud turba aktiivse reservvaru plokiga 15. Kinnistu kattub täielikult ka kehtiva üldgeoloogilise uurimistöö loaga „Harjumaa maavarade teemaplaneeringu uuringuruum“ (YGUL/519590, Eesti Geoloogiateenistus). Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduse ortofoto alusel on katastriüksus kasutusel põllumaana. Katastriüksuse võõrandamisel saab riigimaast eramaa, mis võib tähendada maavarale juurdepääsu ja maavara kättesaadavuse halvenemist.

Lähtuvalt eelnevast on Eesti Geoloogiateenistusel alust arvata, et Kangla katastriüksusel (tunnus 65101:003:0683) kinnisasja võõrandamine kasutusvaldajale on vastuolus MaaPS § 14 lõike 2 punktiga 1, sest tegevus halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda.

MaaPS § 15 lõike 1 punkt 1 ning § 14 lõike 2, kliimaministri 14.12.2024 käskkirja nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ ning majandus- ja taristuministri 10.03.2022 käskkirja nr 46 „Eesti Geoloogiateenistuse põhimäärus“ § 9 ja § 11 lg 7 alusel:

1. Mitte lubada Harju maakonnas Raasiku vallas Järsi külas asuva Kangla katastriüksuse (tunnus 65101:003:068) kinnisasja võõrandamist kasutusvaldajale.
2. Korraldus teha teatavaks Maa- ja Ruumiametile.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Eesti Geoloogiateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Jürgenson

Asedirektor direktori ülesannetes

Mihkel Annusver

Maavarade registri osakonna spetsialist

5331 7112 Mihkel.Annusver@egt.ee